

POSUDEK

vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Klára Přenosilová

Název práce: **Náhrada nemajetkové újmy u tzv. sekundárních obětí**

Jméno a příjmení vedoucího: JUDr. Petr Šustek, Ph.D.

1. Cíle, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Diplomantka si zvolila nesporně významné a aktuální téma. Náhrada nemajetkové újmy sekundárních obětí je v českém právu z historické perspektivy nepříliš starým a poměrně specifickým institutem, přičemž snahu autorky o vypracování jeho podrobné analýzy nelze než přivítat. Diplomantka při vypracování práce prokázala znalost zákonné úpravy i aktuální judikatury, jakož i schopnost orientace v odborných textech. Použita byla přitom také zahraniční literatura a judikatura.

2. Struktura a členění práce:

Text (62 stran včetně úvodu a závěru) je celkově přehledně a jasně členěn a logicky strukturován. Jednotlivé pasáže práce na sebe systematicky navazují. Vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinálním přístupům. Práce je rozdělena do tří obsáhlých kapitol, z nichž každá se člení na dvě úrovně podkapitol. První kapitola je koncipována jako obecný úvod do problematiky, když v ní autorka nejprve představuje pojem přímých a nepřímých poškozených a sekundární oběti a dále se zabývá uznáváním nároků sekundárních obětí v evropském deliktním právu, stručným přehledem přístupů soudů a zákonodárců k nárokům sekundárních obětí ve Francii, Rakousku a Německu, představením Rezoluce Rady Evropy o náhradě za ublížení na zdraví nebo usmrcení a Principů evropského deliktního práva a aktuálními evropskými trendy v oblasti náhrady újmy sekundárních obětí. Druhá kapitola je věnována samotnému právu sekundárních obětí na náhradu újmy v českém právním řádu. Diplomantka kapitolu otevírá historickým přehledem moderního vývoje práva sekundárních obětí na náhradu v občanském právu, přičemž nastiňuje i tradičnější úpravu v právu pracovním, a dále stručně představuje platnou právní úpravu. Následně se autorka zabývá možnostmi sekundárních obětí nárokovat náhradu újmy cestou obecné ochrany osobnosti po 1. 1. 2014. Dále jsou analyzovány skutkové podstaty, na jejichž základě vzniká škůdci povinnost nahradit újmu sekundárním obětem, a to usmrcení a zvláště závažné ublížení na zdraví primární oběti; stručně je představen rovněž přístup rakouských soudů. V následující podkapitole diplomantka analyzuje obecné předpoklady vzniku povinnosti nahradit újmu sekundární oběti při porušení zákonné či smluvní povinnosti škůdce. Další podkapitola je věnována vymezení pojmu sekundární oběti, přičemž jsou představeny tři skupiny osob blízkých pro účely náhrady nemajetkové újmy a je srovnán okruh oprávněných osob podle platné právní úpravy s předchozí právní úpravou a rakouskou judikaturou. V závěrečné části druhé kapitoly autorka analyzuje pojem duševních útrap, které podle občanského zákoníku představují nahrazovanou nemajetkovou újmu sekundárních obětí. Pozornost je zaměřena

také na problematiku prokazování duševních útrap a na srovnání požadované kvality nemajetkové újmy sekundárních obětí v českém a rakouském právu. Třetí kapitola se zabývá rozsahem náhrady nemajetkové újmy. Diplomantka představuje platnou právní úpravu určení výše náhrady nemajetkové újmy sekundární oběti a srovnává ji s úpravou předchozí, přičemž se v samostatných podkapitolách zabývá kritérii určení výše náhrady podle ustálené judikatury, spoluúčastí, moderačním právem soudu a okolnostmi zvláštního zřetele hodnými. Následně autorka analyzuje problematiku základní výše náhrady újmy včetně stanoviska Nejvyššího soudu ČR.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi:

Diplomantka při zpracování diplomové práce využila solidní pramenné základny zahrnující právní literaturu i judikaturu. Oceňuji přitom zahrnutí zahraniční literatury a judikatury. Autorka poměrně důkladně uvádí citace, přičemž tak činí na vhodných místech a v souladu s normou pro zpracování těchto písemností.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce:

Jazyková i stylistická úroveň práce je velmi dobrá, práce je čtivá a srozumitelná. K drobnému přehlednutí nebo interpunkčním chybám došlo výjimečně. Právní terminologii diplomantka používá správně.

5. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce:

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky na práci tohoto stupně. Z hlediska rozsahu lze práci označit za průměrnou či obvyklou. Diplomantka k tématu zdařile přistupuje z deskriptivní, analytické i komparativní perspektivy. Oceňuji diplomantčiny vlastní kritické komentáře k pojednávané materii.

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě práce:

Jaký je Váš názor na platnou úpravu prokazování nemajetkové újmy vzniklé sekundární oběti ve srovnání s úpravou v občanském zákoníku č. 40/1964 Sb.? Pokládáte požadavek na prokázání vzniku újmy na straně sekundární oběti za přiměřený, případně jakou úpravu byste *de lege ferenda* považovala za optimální?

Nacházíte v některé zahraniční (např. rakouské) právní úpravě a judikatuře týkající se náhrady nemajetkové újmy sekundárních obětí možnou inspiraci pro českého zákonodávce? Nebo naopak považujete českou právní úpravu v některém ohledu za potenciálně inspirativní pro zahraniční soudní či legislativní praxi?

7. Závěr:

Předložená práce prokázala diplomantčinu samostatnost při zpracovávání aktuálního tématu, jakož i její schopnost orientovat se v zákonné úpravě, příslušné judikatuře a odborné literatuře, a to i zahraniční. Autorka úspěšně použila metodu deskriptivní, analytickou i komparativní. Ocenění zasluhují vlastní kritické komentáře v textu. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **výborně**.

Datum: 4. 1. 2017

JUDr. Petr Šustek Ph.D.